

Ändring i riksdagsordningen, m.m.

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har berett försvarsutskottet tillfälle att avge yttrande över regeringens förslag till lag om ändring i riksdagsordningen, eventuella motioner med anledning av detta förslag samt motion 2001/02:Fö2 yrkande 8.

Propositionen

Regeringen föreslår att utgiftsområde 6 ändrar namn från Totalförsvaret till Försvar samt beredskap mot sårbarhet.

Skälet är att regeringen i proposition 2001/02:10 Fortsatt förnyelse av totalförsvaret och i proposition 2001/02:158 Samhällets säkerhet och beredskap har poängterat vikten av en helhetssyn i planeringen av åtgärder för svåra påfrestningar på samhället i fred och för höjd beredskap. För att tydliggöra denna helhetssyn bör utgiftsområde 6 byta namn från Totalförsvaret till Försvar samt beredskap mot sårbarhet. Genom detta namnbyte synliggörs enligt regeringens mening den nya inriktningen på högsta strukturella nivå. Förslaget medför ändring i riksdagsordningen. Ett lagförslag i ärendet finns i proposition 2001/02:1000.

Motionen

Motionärerna anser i *motion 2001/02:Fö2 (m kommitté) yrkande 8*, att det i dag saknas adekvata resurser för återuppbyggnad av det civila samhället efter kriser och krig. Uppsättande av särskilda förband och staber för att lösa denna typ av uppgifter bör övervägas. Särskilt avdelad personal bör utbildas och hållas i beredskap för att snabbt kunna komma på plats för att leda också civila operationer och samordna återuppbyggnads- och hjälparbete såväl inom landet som vid internationella insatser.

Motionärerna vill fästa riksdagens uppmärksamhet på att finansieringen av Räddningsverkets internationella insatser helt riktigt sker över utgiftsområ-

dena 5 och 7. Enligt vår mening föreligger inga sakska! för varför *Försvarsmaktens internationella insatser* inte skall finansieras på samma sätt.

Försvarsutskottets ställningstagande

Regeringen framhåller i proposition 2001/02:158 *Samhällets säkerhet och beredskap*, att utgiftsområdets benämning bör ändras. En ny myndighet med planeringsuppgifter vid höjd beredskap och vid svåra påfrestningar på samhället i fred kommer att inrättas – Krisberedskapsmyndigheten. Ett nytt politikområde – Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar – introduceras för att säkerställa att en tillräcklig förebyggande verksamhet bedrivs, och att en tillräcklig krishanteringsförmåga kan skapas. Inriktningen av den verksamhet som bedrivs inom utgiftsområdet och den nya politikområdesindelningen, motiverar enligt regeringens mening att utgiftsområdet i fortsättningen bör benämnas Försvar samt beredskap mot sårbarhet.

Utgiftsområdets benämning är reglerad i tilläggsbestämmelserna 4.6.7 andra stycket och 5.12.1 första stycket riksdagsordningen. Regeringen har tidigare aviserat att den därför skulle återkomma till riksdagen med förslag till ändring av tilläggsbestämmelserna i samband med den ekonomiska vårpropositionen 2002. Regeringen föreslår därför i vårpropositionen att utgiftsområde 6 Totalförsvar i fortsättningen bör benämnas Försvar samt beredskap mot sårbarhet. Utskottet har den 14 maj 2002 tillstyrkt regeringens förslag bl.a. till politikområdesindelning. Utskottet delar regeringens uppfattning att den föreslagna benämningen bättre svarar mot verksamheten inom utgiftsområdet.

Utskottet tillstyrker sålunda regeringens lagförslag.

Utskottet har vid flera tillfällen behandlat förslag från Moderata samlingspartiet att föra över utgifterna för fredsfrämjande truppinsatser till utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Riksdagen beslutade redan våren 1996 att dessa skall finansieras inom utgiftsområde 6 Totalförsvar. Någon omprövning av detta bör enligt utskottet inte ske inför beredningen av budgeten för år 2003. Utskottet avstyrker därför motionsyrkandet.

Stockholm den 16 maj 2002

På försvarsutskottets vägnar

Henrik Landerholm

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik Landerholm (m), Tone Tingsgård (s), Christer Skoog (s), Karin Wegestål (s), Stig Sandström (v), Åke Carnerö (kd), Olle Lindström (m), Ola Rask (s), Rolf Gunnarsson (m), Håkan Juholt (s), Berndt Sköldestig (s), Berit Jóhannesson (v), Margareta Viklund (kd), Anna Lilliehöök (m), Lars Ångström (mp), Erik Arthur Egervärn (c) och Runar Patriksson (fp).

Avvikande mening

Henrik Landerholm, Olle Lindström, Rolf Gunnarsson och Anna Lilliehöök (alla m) anför:

Det är av vikt att Sverige måste upprätthålla både ett trovärdigt försvar av nationen och även kunna bidra till internationell fred och säkerhet.

Det saknas i dag adekvata resurser för återuppbyggnad av det civila samhället efter kriser och krig. Man bör överväga att sätta upp särskilda förband och staber för att lösa denna typ av uppgifter. Särskilt avdelad personal bör utbildas och hållas i beredskap för att snabbt kunna komma på plats för att leda också civila operationer och samordna både civila och militära återuppbyggnads- och hjälpinsatser.

Vi vill i motion 2001/02:Fö2 yrkande 8, fästa riksdagens uppmärksamhet på att finansieringen av Statens räddningsverks internationella insatser helt riktigt sker över utgiftsområdena 5 och 7. Vi anser sålunda att även Försvarsmaktens fredsfrämjande truppinsatser – i likhet med Räddningsverkets – bör finansieras inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.